

Lembitu tänava koolihoone

Address: Lembitu 2

Koolimaja asub raudteest lõuna pool olevas linnaosas, Võru tänava piirkonnas. Hoone ehitamist taheti alustada juba 1914. aastal, kuid alanud esimene maailmasõda lükkas ehitamise edasi. Maja valmis 1924. aastal kahekorruselisena. Keskosas moodustavad kaks klassiruumi kolmanda korruse. Hoones oli algselt 6 klassiruumi ja mõlemal korrusel ligi 100 m² suurused saalid, lisaks kahetoaline köögiga korter koolijuhatajale. 1964. aastal valmis kahekordne, pikk, kitsa koridoriga (klassiruumid ühel pool) juurdeehitis.

Koolimaja oli üks Georg Hellati nimega seotud hoonetest Valgas ning meenutab tema projekti järgi ehitatud Vabriku tänava koolihoonet Tallinnas. Ehitis on oma mitmekülgses liigenduses vähem neoklassitsistlik ja rohkem juugendlik.

Kooli ajalugu on tagasiviidav 1905. aastasse, mil kutsuti ellu riiklik elementaarkool poeglastele ja tütarlastele. Kool oli nelja klassiga ja, lisaks juhatajale, 2 õpetajaga. Esialgseid ruumid asusid Kõie tänaval kahekordses eramus, 1914. aastal koliti Nikolai (E. Enno) tänavale (nüüdseks hävinud). 1918. aastal nimetati kool Eesti sega-alkkooliks, juhatajaks valiti A. Puudersell. Juba järgmisel aastal nimetati asutus ümber Valga Linna Eesti Ühisalgkooliks, mille juhatajaks sai Hans Messias

(Tarnaste). Uude majja koliti 1924.aastal aga taas uue nimega – Valga Linna II Algkool. Nõukogude perioodil asus siin pikemat aega Valga I 8-klassiline Kool. 1992. aastast oli hoone inglise keele kallakuga Valga 1. Põhikooli päralt.

Siin koolis on õppinud kirjandusteadlane filosoofiadoktor Harald-Heino Peep, skulptor Elmar Rebane, laulja Leida Sibul jt. 1925.aastal kirjutas luuletaja Ernst Enno kooli õpilastega matkal olles tuntud lasteluuletuse “Üks rohutirts läks kõndima”.